

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. I. Eſſe obligationem offerendi Deo Sacrificia ob diuerſos fines;
valdeque conueniens vt vnũ aliquod eſſet infinitæ dignitatis, & valoris
pro omnibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

TRACTATUS SECVNDVS.

DE SACROSANCTÆ MIS-
SÆ SACRIFICIO ; AC DE PERFECTIO-
NE QVA ILLVD SIT CELEBRANDVM,
& audiendum.

CAPVT I.

ESSE OBLIGATIONEM OFFERENDI DEO SACRIFICIA
*ob diuersos fines; valdeque conueniens, vt vnum aliquod esset infinita digni-
tatis, & valoris pro omnibus.*

PRIMUM AC PRÆCIPUUM Sacerdotum Munus est offerre Sacrosanctum Missæ Sacrificium; cuius nunc excellentias aggredimur. Ad quarum maiorem notitiam rem paulò remotius auspicabimur: hoc premisso fundamento: quod lex Naturalis sit cordibus nostris infixæ, quæ nos impellit ad honorè, adorationè, & reuerentiam magno Deo ac Domino nostro deferendam, ob infinitam eius maiestatem & excellentiam; & propter dona, quæ ab immensa eius liberalitate accepimus. Si enim Diuino præcepto obstricti sumus ad nostros parentes honorandos propter Esse quod nobis dederunt? quantò magis tenebimur Creatorem nostrum honorare, à quo & illi ipsi, & nos accepimus Esse, vitam, alimenta, & omnia, quæ habemus, bona? Et cum ex anima & corpore compositi simus, & verumque à Deo acceperimus: ideo honorare illum tenemur, non solum actibus animæ internis, sed externis etiam corporis actionibus: quibus coram cæteris hominibus manifestemus reuerentiam & subiectionem nostram erga eum. Hinc autem duo oriuntur sacrificiorum genera, quibus Deum possumus honorare: alterum generale, quod ex pietate ac deuotione cuiuscunque fidelium oritur; de quo genere ait S. Augustinus:

S. Tho. 2. 2.
q. 84. a. 2.

Lib. 10. de
ciuit. Dei.
c. 6.

e Psal. 50.
19.

2. 2. q. 85. a. 3
ad 4. & a. 4
ad 3.

Lib. 14 de
Trinit. c. 4.

quodcunque opus bonum, in honorem Dei, & nostram beatitudinem consequendam directum, esse Sacrificium. Quo nomine Scriptura Sacra appellat a *cor contritum & humiliatum*; orationes & laudes Dei, ipsam carnis macerationem, elemosynas, & quaecunque dona ad cultum Diuinum offerantur; quae tamen magis proprio nomine (vt S. Thomas ait) *oblatores* dicuntur. Et eadem ratione omnes fideles Scriptura Diuina appellat Sacerdotes: eò quòd hoc modo creatori suo offerant Sacrificia. Sed est aliud sacrificium verum ac proprium à Deo Domino nostro institutum aut ab eo, qui eius habet auctoritatem, ad ipsum eo modo honorandum, quo ipse vult ab hominibus honorari, in signum infinitae suae excellentiae. Et in tali sacrificio (quodcunque illud sit) quatuor (vt S. Augustinus aduertit) sunt consideranda: persona scilicet, *cui offertur, ipse offerens, res oblata, & in cuius utilitatem, aut in quos fines dirigatur.*

§. I.

I
S. Thomas.
2. 2. q. 5. a. 2
2 Exod. 22
20.
Sessi. 27. c. 3
ex S. Aug. 4
de ciu. c. 27.

22

22

22

2

b Hebr. 5. 1.

3

2. 8. 3.

P R I M V M I s, cui Sacrificium offertur, est solus D E V S Trinus & Vnus in testimonium verae ipsius Diuinitatis, & ad ipsum adorandum adoratione Patriae, quae propria est solius Dei: ac propterea mortis poena constituebatur in lege antiqua ei, a *qui immolaret Diis, praeterquam Domino soli*: quia caeteri Diij sunt falsi, & omnis honoris indigni. Et quamuis Ecclesia (vt ait S. Concilium Tridentinum) in honorem & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas celebrare consueuerit, non tamen illis Sacrificium offerri docet; sed Deo soli, qui illos coronauit: quare nec Sacerdos dicere solet: offero tibi Sacrificium Petre vel Pauli; sed Deo, de illorum victoriis gratias agens, eorum patrocinia imporat: vt ipsi pro nobis intercedere dignentur in caelis, quorum memoriam facimus in terris. P E R S O N A offerens hoc Sacrificium, est verus Sacerdos, ad id auctoritate eiusdem Dei constitutus. Quamuis enim omnes fideles offerre ei possent dona & oblationes modo praedicto: non est tamen eis concessum, vt publicum offerat Sacrificium, quo honor Deo deferretur à tota Ecclesia, & Christiana Republica; sed iis tantum, qui nominatim sunt Sacerdotes ad id constituti; iuxta illud Apostoli: *b omnis Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in iis, quae sunt ad Deum, vt offerat dona & Sacrificia pro peccatis.* neque pro arbitratu suo licet ei eligere qua sunt offerenda: nam & illa sunt constituta per eandem Dei auctoritatem vt signa sint supremi honoris & cultus, quem vult sibi deferri. Quod, vt constet manifestius, ipsas etiam caeremonias, quibus res illae sunt offerendae, praescribit: ex quib. notum fiat, ea esse signa sacra, & honoris significata, qui soli Deo exhibetur. Hunc in modum in Legge naturali, speciali suo instinctu

docuit

docuit Abel, Noe, Melchisedech, & Iob Sacrificia, quæ offerre ipsi deberet Id quod ita esse ex eo apparet, quod de Noe scribatur: quod c. tollēs de cun- Et is pecoribus & volucribus mundis, obtulerit holocausta super altare Domino. Vocat autem mundas (vt aduertit S. Chrysostomus) eas quas D. N. designauerat, vt ipsi in Sacrificio offerrentur: siue id reuelauerit ipsi Noe, siue eius prædecessoribus Seth, & Enoch: per quorum traditionem id nouerat. Sed clarius adhuc, ac distinctius in Lege veteri instituit duo rerum genera, quæ ipsi offerrentur; & duo similiter genera Sacrificiorum: quædam cruenta, quibus animalia & aues mactabantur; alia incruenta, quibus terra fructus offerebantur: quales erant tortæ panis, vinum & oleum; in quibus speciales aliquæ cæremoniæ adhibebantur; aut in altum eas eleuando, aut in partes secando, aut comburendo igne communi, aut aliquo ignis genere, aut eas effundendo, aut aliquid ex eis comedendo: vt eo modo Deum honorarent, quo ipse volebat. Nam aliàs (vt S. Augustinus ait) Sacrificium de rebus, aut cum cæremonijs ex proprio offerentis capite adiuuentis, non Religionis, sed vanæ superstitionis opus haberetur. Denique ij, pro quibus Sacrificium offertur, sunt fideles id petentes; qui olim tradebant Sacerdoti res pro ipsis offerendas; & hoc nomine dicitur etiam de eis, quod offerant Sacrificium per manum Sacerdotis, cui oblationis materiam tradiderunt.

Ex His apparet, verum Sacrificium (& idem suo modo intelligendum est, de quacunque oblatione) duplicem habere actum; alterum internum, alterum externum, quos S. Augustinus appellat sacrificium inuisibile & visibile; & visibile esse signum inuisibilis; quod consistit in actibus intellectus & voluntatis: intellectu enim agnoscitur Deus esse primum principium, vltimus finis, & supremus rerum omnium Dominus; voluntate autem optat se subijcere ei ex toto corde, & opere externoque signo, quod ipse constituit, Diuinam eius excellentiam confiteri ac protestari. Et hoc interius Sacrificium dat Esse & vitam externo & visibili: quod consistit in eo opere, quod Sacerdos adhibet circa res, quas offert. quo opere res illæ sanctificatæ remanent, & veluti sacratæ, Deoque ipsi dedicatæ: vt apparet in Sacrificio Agni Paschalis & panum Propositionis. Et quoniam huius operis possunt esse tres quatuorve fines & motiua præcipua: colligit S. Thomas; Deum D. N. in antiqua Lege tria solemniorum Sacrificiorum genera constituisse. Primum ac principale erat, ad honorandum Deum propter infinitam ipsius maiestatem: quo offerens optabat, plene se coniungere cum ipso per amorem accensum & inflammatum. Ac propterea totum comburebatur igne: & vocabatur holocaustum, quod significat omnino combustum & consumptum.

c. Genes. 8.
24.
Homil. 24
in Genesim.
Vide Pereri.
lib. 11. in
Genes. Di.
scut. 2.

4

Lib. 5. de ci.
uit. 6. 5.

S. Tho. 2. 2.
q. 85. a. 7.
ad 2.

2. 2. q. 101.
ad 8.

Secundum Sacrificium erat, ad gratias Deo agendas ob accepta beneficia & tunc appellabatur Sacrificium *laudis & gratiarum actionis*. Quod si offerre-
batur ad petenda, & recentia beneficia obtinenda, vocabatur etiam
hostia pacifica; quia eius finis erat impetrare salutem & pacem corporis
animæ pro ipso offerente. Et in utroque casu ipsum munus, quod offerre-
batur, in tres diuidebatur partes. Prima consumebatur ad honorem Dei.
Secunda tradebatur ipsi Sacerdoti in alimentum; tertia reddebatur ipso
offerenti in signum quoddam huiusmodi beneficia proueniant à Deo per eius
Ministros, in bonum & utilitatem eorum, qui ipsum honorant, gratosque
se exhibent, & remedium suarum necessitatum ab eo petunt. *Tertium* Sa-
crificium erat, ad satisfaciendum pro peccatis: quod propterea appella-
batur *hostia pro peccato*, aut *Sacrificium Propitiatorium*. Tendebat enim ad
placandam iram Dei, eumque reddendum propitium ad ea remittenda.
Et hoc diuidebatur in duas partes: quarum altera igne absolvebatur; alte-
ra verò tradebatur Sacerdoti; nihil verò reddebatur offerenti; ut signifi-
ficaretur nullum peccati vestigium debere in ipso remanere. Et propter
eamdem causam, cum Sacerdos illud pro suo proprio peccato, aut pro
communium omnium offereret: consumebatur totum Sacrificium, nulla
parte sibi retenta: ut significaretur, nec ullum quidem signum remanere
culpæ. Sed cum illa Sacrificia essent imperfecta, non efficiebant quod si-
gnificabant; nec propria virtute maculas mundabant animæ: nisi tantum
esset offerentis deuotio, ut ad id sufficeret: eò quod verè perueniret ad
veram contritionem.

§. II. *Necessitas Sacrificii cuiusdam, quod
infinite esset valoris.*

EX DIC TIS incipere licet in lucem deducere necessitatem, cur Deus
instituerit in mundo Sacrificium aliquod excellentiæ infinite: quod
posset ipsi offerri ob tres quatuorue fines, ad quos dirigebantur Sa-
crificia. Omnia enim illa quandam rationem habent amplitudinis ad
infinite, ut nullum Sacrificium, nisi quod sit verè infinitum, possit ei ad-
æquari. Nam primum si excellentiam ipsam Diuinam intueamur, ad cuius
horem Sacrificium præcipue dirigitur: satis apparet eam esse om-
ni ex parte infinite; eiusque Sapientiam & magnitudinem non habere
finem. Omnes enim Sacerdotes huius mundi in eius conspectu sunt quasi
non essent. Et ut Isaias dixit: omnia ligna a *monte libani non sufficient ad faci-*
endum, & animalia eius non sufficient ad holocaustum. Quamobrem dixit
Micheas: *b Quid dignum offeram Domino? Curabo genu Deo excelso? aut
quid offeram es holocaustum? & vitulos anniculos? quæcunq; creata sunt, con-*
*sentur nihil, si cū eo conferantur, quod Deus promeretur; eò quod sit ipse
qui est: quomodo igitur aliquid offerri potest quod sit par Deo, immen-*
sa adeo

a *Isaia. 40.*
16.

b *Mich. 6. 6.*

sa: adeò Maiestatis? Quod si beneficia ipsa aspiciamus, pro quorum gratitudine Sacrificium offertur: illa quoque sunt infinita: eò quòd eorum largitor sit infinitus, & amore infinito illa tradat; eorumque numerus etiam sit infinitus: imò eorum multa præstantiam habent infinitam, quatenus eleuant nos ad Esse gratiæ, & naturæ Diuinæ participationem, ac gloriæ illius hæreditatem. Et omnia illa simul excessum efficiunt adeò infinitum, vt stupefactus David dixerit: *c. Quid retribuã Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?* Et quæ Sacrificia offerre illi possum, quæ tantis beneficijs possint respondere? Quicquid enim ego habeo, nihil est: si conferatur cum plurimis, quæ ipse mihi donauit, ac promisit. Hoc ipsum dicere licet, si attendamus ad beneficia, quæ per Sacrificiũ intendimus impetrare: quæ etiam sunt infinita, & omnia excedunt, quæcunque habemus, & pro illis offerre possumus. Cum dixerit Apostolus: *d non sunt condigna passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis.* Meminit verò passionum, siue afflictionum potius, quàm aliorum operum: eò quòd illæ maiorem homini adferant molestiam & pœnam; & ex eis confici potest Sacrificium maximarum expensarum, quas possumus Deo offerre, ad impetranda præmia nobis promissa. Quid autem dicam de peccatis pro quorum remissione Sacrificium offertur? quæ (vt ait S. Thomas) suam etiam habent infinitatem: eò quòd tendant contra Deum. Eò enim grauior centetur offensio: quòd maior est persona offensa: cumque Deus infinitæ sit magnitudinis & amplitudinis: ita iniuria in eum facta, est quoque infinita, vt nullum puræ creaturæ Sacrificium possit ei æquiparari. & in hoc sensu dixit Micheas Propheta: *e quid dignum offeram Domino? quod meæ culpæ sit par? nunquid placari potest Dominus in millibus arietum, aut in multis millibus hircorum pinguium? nunquid dabo primogenitum meum pro scelere meo. fructum ventris mei pro peccato anima mea?* Quod etsi facere liceret: adhuc id totum esset modicum, ad satisfaciendum pro delicti mei grauitate. Et pariratione modicum conferetur, ad reddendum debita æqualia pœnis per nostras culpas promeritis. Pœna enim, quam dicunt *Damni*, eo nomine est infinita, quòd Priuet in æternum clara Dei visione; pœna quoque sensus est infinita quoad durationem: vtraque enim est æterna in iplo inferno. Ideoque damnatus dicere etiam potest, quod est apud Iob scriptum: *f peccauit & verè deliqui, & vt eram dignus non recepi.* Cum igitur Dei Maiestas videret omnia Sacrificia, quæ puri homines offerre possent, esse finita & limitata: tam ex parte rei, quæ offertur, quàm ex parte ipsius offerentis; (cum enim vtrumque sit res creata: non potest valorem & vim habere, quæ non sit limitata) decreuit profundissima ac benignissima prouidentia conferre homini infinitam dignitatem Dei, coniungens Verbi Diuini Personam cum humana natura: vt Sacrificium quoddam offerre pos-

set in-

2

c Psal. 115. 7.

3

d Rom. 8. 18.

4

3. p. 9. l. a. 2
ad 2.

e Mich. 6. 7.

f Iob. 33. 27.

5

3 p. 9. 22.
4 2.

g Hebr. 5. 1.

set infinitum, tam ob infinitam offerentis dignitatem, quam ob infinitum rei oblatae valorem, quæ erat ipsemet Deus Incarnatus. Quod S. Thomas aduertit simul fuit Sacerdos & Sacrificium: & in utroque infinitus. Nam Sacerdos infinitus non debuit nisi oblatione infinitam offerre; & infinita oblatio non debuit ab alio præcipue offerri, quam a Sacerdote infinito. Et quemadmodum ut esset Sacerdos, necesse erat, esse hominem (nam, ut Apostolus, dixit; *g Omnis Pontifex ex hominibus assumitur, & pro hominibus constituitur in iis que sunt ad Deum*): ita etiam oportebat esse Deum, ut Sacrificium eius valorem haberet & virtutem infinitam. Et quamuis quælibet Diuinarum Personarum potuisset hoc opus æque excellenter expedire; eod quod in omnibus sint æquales, & vnus, idemque Deus; disposuit tamen Diuina sapientia: ne prima persona, hoc est Pater, fieret homo; nam eum ipse principium esset & origo reliquarum duarum: potius competebat ei, ut esset persona, cui sacrificium offerretur, & ipsa illud acceptaret: quam esse Sacerdotem, qui illud offerret, & conuenientius iudicatum est, ut vnigenitus eius filius fieret homo, essetque Sacerdos: cuius figura in lege Naturali fuit, quod primogeniti succederent suis parentibus in Sacerdotio: honorando hac ratione officium ipsum & sic ostendendo magnam opinionem & æstimationem, quam de hoc opere haberet, ac de finibus, ad quos dirigebatur; & ingentem amorem, quo nos prosequeretur: cum daret nobis maximum Sacerdotem & Sacrificium; quod eius diuina Sapientia adinuenire, & Omnipotentia eius perficere potuit, quo facto simul nos obligat, ut ipsum amemus, omnibusque nostris viribus glorificemus; & opus hoc, ut par est, magni faciamus, & in nostrum commodum illud conuertamus; offerentes ei ex parte nostra rem preciosissimam, quam habemus: cor scilicet nostrum, & interiorum affectuum nostrorum primogenitum: hoc est ipsum amorem: offerentes hoc nostri ipsorum Sacrificium in gratiarum actionem pro eo quod magnus hic Dominus pro nobis obtulit, cum circumstantiis modisque adeo præcellentibus; ut vel ea audientibus stuporem adferant: ut in capite proximo apparebit.